

Jústinus Olsen, djóralækni:

Grind má rekast varliga

Galdandi er fyri øll djór, sum verða førd til sláturs, at hóvliga má farast fram, annars minskar kjøtgóðskan og okkara umdømi út eftir versnar, segði Jústinus Olsen á grindafundinum hóskvöldið.

Orð: Jústinus Eidesgaard

Harðligi grindarakstur, sum vit hava sæð seinastu tíðina, í Havnini má stóðga. Tað dugir ikki longur, at skjóttgangandi bátar øsa grindina upp, soleiðis at hon kemur við fleiri míla ferð móti hvalvánni. Góðskan av tvøsti og spiki minskar og viðferðin av hvalinum er tá ikki nóg human.

Steinway millum grindamenn

Einir 200 grindamenn vóru møttir til grindafundin, sum býráðið í Havn, saman við grindaformonnum, skipaði fyri hóskvöldið. Fundurin varð hildin í samkomuhøllini ella auluni í Eysturskúlanum. Keddi ein seg, so kundi ein, um ikki annað, hugna sær við at skoða list hjá Ingolvi og Zacharias, ella at hyggja eftir hvussu eitt Steinway flygel kann nýtast sum talaraborð, tá grindamenn øsa seg eitt vet.

Men tað mundu vera teir fækstu sum keddu seg. Eg nýti orðið teir, ú konufólk sá eg einki. Talan var um ein konstruktivan fund, har hóast ósemju fekt nakað veruligt burtúr.

Smábátar fremst

Grindaformennirnir komu við einum uppskoti um at stóðga grindini, áðrenn hon varð hildin til. Hetta skuldi gerast nakað uttanfyri molan.

- Grindin má hvíla seg. Tað er ein sannroynd, at ein spekt grind er lættari at fáast við, enn ein grind sum er uppst, segði ein tann navnframasti grindaformaðurin í Havnini seinastu árin, Jákup Andrias Mohr, sum í gerandisdegnum fæst við koyriteori fram um grindarakstrateori.

Grindin stressað

Herfyri, í fjölmiðlunum, kom Jákup Andrias fram við, at seinastu 20 árin høvdu grindafólk lagt merki til dimmar blettir í spikinum. Hetta komst av at grindin var stressað, og tí setti blóð seg í spikið. Hann legði eisini tá dent á, at tað eru seinastu 20 árin, at sokallaðu speed-bátarnir eru komnir í grindarakstur í hópatali. Grindaformennirnir skjóta upp, at tá grindin skal haldast til, tá skulu formannsbátarnir liggja fremst. Hesir skulu síðan hava nakrar smábátar afturat sær, sum skulu hjálpa til, at fáa grindina at gera

landgongd. Teir stóru bátarnir skulu halda seg uttanfyri og bert hjálpa til við sjálvum rakstrinum.

Onki ekkolodd

Drúgvtt orðaskiftið varð um hvussu grindin skuldi rekast. Røddir vóru frammi um, at allir bátar skuldu hava leysakast umborð, men ikki var semja um hetta. Fleiri førdi fram, at tað var ómøguligt at hava leysakast liggjandi fast umborð á bátunum. Og tá grinda-boð vóru var ikki altíð so lætt at finna egnaðar steinar.

- Stendur tað á at finna leysakast, so kann býráðið seta eina byngju upp við gróti, hon kann standa onkunaðni á havnaðinum, soleiðis at allir vita

hvar grótið er. Vit hava jú grótbrot í býnum, so tað skal ikki standast á at fáa leysakast, segði Poul Michelsen, býráðsformaður.

Schønning Eysturoy, gamal grindamaður segði, at tað ikki var líka mikið hvar slag av grótið sum varð nýtt at reka grindina við. Skotið grót fór eins og ein pláta aftur og fram niður gjøgnum sjógvin. Tá var ørvísi við mala-gróti.

Tá vit tosað um fastakast, so haldi eg, at neyðugt er við málaðum malagrótið. Tá ein hópur av hvítum malagrótið koma niður í sjógvin í senn sum ein múrur, tá fæst gongd á grindina, segði Schønning Eysturoy.

Svævið hvalin

Tað tykist sum meginparturin av grindamonnum í dag geva Jústinus Olsen, djóralækna, rætt í, at hvalurin liður minni, um bert hvøðusæðrarnar verða skornar av, heldur enn at geva hvalinum mønusting og harvið eisini at skera hann á háls.

- Tær kanningar eg havi gjørt vísa, at um tú skert æðrarnar av á tí einu liðini, so doyir hvalurin eftir 70 sekundum. Skert tú báðu megin, doyir hvalurin eftir 14 sekundum. Tað snýr seg um at fáa blóðtrýstið á hvalinum at falla, segði Jústinus Olsen, djóralækni.

- Hvalurin pínist meir um hann fær mønusting. Tá mønan er avkveitt er einki samband millum heilan og kroppin, men heilin livir og hvalurin doyir als ikki beinanvegin, segði Jústinus Olsen.

-Tá bert æðramar verða

skornar av, verður skurðurin nógv minni og tað kann hjálpa til at gera grindadrápið meira ásyniligt. Serliga tá vit hugsa um tey eygu umheimurin hevur á okkum, sigur hann.

- Neyðugt er bert at gera ein skurð, okkurt um handabakið til longdar og eini 15-20 sentimetrar gjøgnum spikið og tvøstið, segði Jústinus Olsen, djóralækni.

LOPPUMARKNAÐUR

Í dag kl. 09.00 byrjar loppumarknaður á torginum í SMS. Flogbóltsfelagið Fleyr skipar fyri og serliga verða klæðnavrur at fáa.

VALUTAKURSIR

		6.4	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	648,30	646,85
Bretland	Pund	1063,40	1062,50
V-Týskland	Markur	382,28	381,95
Sveriki	Króna	105,66	105,65
Noreg	Króna	98,80	98,60
Frakland	Frankur	113,75	113,50
Belgia	Frankur	18,475	18,460
Sveits	Frankur	432,60	432,05
Holland	Gyllin	339,60	339,08
Italia	Liri	0,5200	0,5179
Finnland	Markur	161,98	161,65
Ísland	Króna	10,65	10,65
Eysturriki	Skillingur	54,350	54,280
Spania	Pesetas	6,018	5,960
Portugal	Escudos	4,3300	4,3200
Kanada	Dollari	555,85	552,45
Japan	Yen	4,1225	4,1105
Írland	Pund	1024,80	1021,85
Grikkaland	Drakmur	3,9700	3,9700

Kelda: Føroya Sparikassi

